

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/159/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814214671
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814214671.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty č. 7, IČO 35 717 769, zast. JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom Bratislava, Na vřšku č. 12, proti odporkyňi: A. P., nar. XX.X.XXXX, bytom U., ul. Q.. K. č. XXX/ X, o zaplatenie 1939,08 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi 1.293,08 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne od 08.01.2013 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 100,- eur, ktoré splátky je odporkyňa p o v i n n á platiť vždy do konca toho-ktorého mesiaca, pod stratou výhody splátok pri vynechaní dvoch po sebe idúcich splátok.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 6.8.2014 uplatnil voči odporkyňi nárok na zaplatenie 1939,08 eur s úrokom z omeškania 8,75 % ročne od 8.1.2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 336,60 eur a nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že dňa 28.5.2012 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 1700,- eur za odplatu vo výške 646,- eur. Dlžník sa zaviazal vrátiť dlh v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 8,50 eur a v ďalších 10 mesačných splátkach po 232,05 eur. Prvá splátka bola splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej. Odporkyňa uhradila len sumu 406,92 eur, pričom posledná úhrada vo výške 30,- eur bola vykonaná 31.10.2012. Navrhovateľ jej preto oznámil stratu výhody splátok s tým, že dlh sa stal splatným ku dňu 7.1.2013. Následne odporkyňa neuhradil a žiadnu splátku. Žalovaná čiastka preto predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom v celkovej výške 2346,- eur a čiastkou vo výške 406,92 eur. Zároveň uplatňuje aj zmluvnú pokutu 336,60 eur dojednanú v bode 3 Obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy.

Odporkyňa nepoprela uzavretie úverovej zmluvy, ako i to, že úver riadne nesplácala. Namietala navýšenie úveru a uplatnenú zmluvnú pokutu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyňi, listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 320121088 zo dňa 28.5.2012, predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade z 13.11.2012, oznámením o zosplatnení záväzku z 26.3.2013, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 28.5.2012 uzavreli účastníci zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 320121088, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporkyňi úveru vo výške 1700,- eur, ktorý prevzala v hotovosti pri podpise zmluvy. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Dlžník sa preto zaväzuje zaplatiť istinu 1700,- eur, odplatu vo výške 646,- eur, t.j. spolu sumu 2346,- eur v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 8,50 eur a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 232,05 eur, pričom prvá splátka je splatná 10.deň po uzavretí tejto zmluvy, každá ďalšia je splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Veriteľ je oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú písomne inak. Doporučený termín úhrady je 30.deň v mesiaci. Priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy je 26,68 %. Na prvej strane zmluvy sa nachádza ďalej text, podľa ktorého neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú obchodné podmienky, ktoré tvoria prílohu tejto zmluvy, a na základe ich dôkladného oboznámenia sa pred podpisom tejto zmluvy sú obom zmluvným stranám známe v čase podpisu zmluvy, čo podpisujú zmluvné strany svojim podpisom.

Predžalobnou upomienkou - výzvou k úhrade z 13.11.2012 bola odporkyňa vyzvaná k úhrade omeškaných splátok vo výške 82,68 eur a bola vyzvaná k úhrade tejto sumy do 5 dní od obdržania výzvy. Zároveň bola upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu podľa § 53 odst. 8 Občianskeho zákonníka.

Listom z 26.3.2013 oznamoval navrhovateľ odporkyňi, že ku dňu 7.1.2013 bol zosplatnený celý dlh v dôsledku omeškania s jeho splácaním. Zároveň bola odporkyňa vyzvaná k úhrade celkovej čiastky 2447,38 eur.

Odporkyňa v priebehu konania potvrdila, že úver riadne nesplácala. Zmluvu uzavrela a zaplatila len sumu 406,92 eur, úver si zobrala vo výške 1700,- eur. Pokiaľ ide o navýšenie úveru a zmluvnú pokutu žiadala, aby uvedené posúdil súd. Pri uzatváraní zmluvy nemala možnosť ovplyvniť navrhovateľom vopred formulované obchodné podmienky, resp. výšku úrokovej sadzby a odplaty. V prípade, že by ju súd zaviazal k úhrade dlhu, žiadala povoliť splátky po 100,- eur mesačne, pretože nemá žiaden príjem, je nezamestnaná, vykonáva činnosť iba na základe mandátnej zmluvy, má exekúciu voči sociálnej poisťovni. Má vyživovaciu povinnosť voči dcére, ktorá je nezaopatrená. Býva v prenajatom byte, kde hradí 380,- eur mesačne. Žije s priateľom, ktorý taktiež pracuje na mandátnu zmluvu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. j/ citovaného zákona úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ i/ j/ a k/ citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

j/ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov

i/úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

k/výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Uzavretú zmluvu o úvere súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže navrhovateľ ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver odporkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že a jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára má navrhovateľ už pripravený a dopisuje do neho iba konkrétne údaje týkajúce sa dlžníka, ktorý obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom neovplyvňuje /viď napríklad splácanie úveru buď len v 13 alebo 7 mesačných splátkach a podobne/. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky sú neplatné. Súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy a zistil, že zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, ktorý údaj slúži spotrebiteľovi, aby bol informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti. Uvedené nemôže plniť údaj o výške splátky a počte splátok. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne časovým údajom, aby si mohol spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru, a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. Ďalej súd zistil, že v zmluve nebola jasne a určite vymedzená sadzba úroku, od ktorého sa mali odvíjať jednotlivé splátky. Bola len uvedená výška úroku 20 %, pričom celá suma budúcich úrokov má predstavovať sumu 646,- eur, ktorá suma bola označená aj ako odmena za poskytnutie úveru. Uvedeným spôsobom sa obchádza obsahová náležitosť zmluvy v zmysle § 2 písm. j/ a § 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona, pričom úroková sadzba by mala byť stanovená predovšetkým ako ročná úroková sadzba. Navrhovateľ síce uvádza úrokovú sadzbu 20 %, ale rovnako si uplatňuje odmenu za poskytnutie úveru, čo účelovo plní funkciu odplaty, pričom táto odmena má predstavovať 18 % z istiny. Odmena nie je uvedená konkrétnou sumou. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých zložiek úveru nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Zmluva ďalej neobsahuje zákonnú náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradenie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splácania. Zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru tak, aby bolo zrejmé aká čiastka z celkovej výšky splátky predstavuje istinu, úrok a iné poplatky, pretože nie je postačujúce uviesť len celkovú výšku splátky. Priamo v zmluve nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, ale len údaj o priemernej výške RPMN platnej ku dňu uzavretia zmluvy. V obchodných podmienkach je v čl. 1. Uvedené, že RPMN činí pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 67,70 % a je fixná a

nebude menená. Je zrejme, že táto formulácia sa týka viacerých zmlúv so zhodným obsahovým prvkom. Takáto formulácia zmluvy v obchodných podmienkach nie je dostatočne prehľadná tak, aby si spotrebiteľ uvedomil, aké náklady sú východiskovo požadované práve pri konkrétnej zmluve, jej riadne uvedenie je významný faktor orientácie spotrebiteľa v poskytovanom úvere. Možno mať aj vážne pochybnosti o správnom určení RPMN, keďže zo zmluvy je zrejme, že celkové náklady spotrebiteľa sú okrem úverovej istiny tvorené len navýšením 38 %, a to na dobu 13 mesiacov.

Vzhľadom na uvedené súd považoval poskytnutý úver v zmysle § 11 odst. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 1700,- eur a uhradila sumu 406,92 eur, zostáva jej povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi rozdiel, t.j. sumu 1293,08 eur. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol.

Súd priznal z prisúdenej istiny navrhovateľovi úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru, t.j. 8.1. 2013 , a to v súlade s § 517 odst. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 odst. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení.

Súd vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere skúmal ako predbežnú otázku platnosť dojednania o povinnosti odporkyni zaplatiť zmluvnú pokutu. Je evidentné, že formulár Obchodných podmienok na rube formulára Zmluvy o úvere z 28.5.2012, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu za omeškание vo výške 3,3% z istiny úveru pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškания až do zaplataenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškания a upravuje povinnosť dlžníka uhradiť paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20 % z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur, bol navrhovateľom pripravený vopred. Navrhovateľ individuálnosť dohody o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov a ich výškach vo formulárovom tlačive nepreukázal. S poukazom na § 53 odst. 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení je aj v tejto spotrebiteľskej veci daná zákonná domnienka, že zmluvné dojednania dohodnuté medzi navrhovateľom ako dodávateľom a odporcom ak spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, pokiaľ dodávateľ nepreukáže opak. Navrhovateľ v danom prípade nepreukázal, že odporkyňa existenciu dohody zmluvných strán spolu s ním osobitne vyjednávala, čo nakoniec potvrdila i pri výsluchu pred súdom. Odporkyňa nemala možnosť ovplyvniť vopred pripravený text na predtlačí štandardného formuláru žalobcu s vopred určenými podrobnými podmienkami , čo nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené súd zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 odst. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 53 odst. 5 Občianskeho zákonníka a táto je ako celok neplatná. Je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty, pretože moderovanie prichádza do úvahy pri platne dojednanej zmluvnej pokute. Pokiaľ ide o výšku takto dojednanej zmluvnej pokuty, je zrejme, že navrhovateľ by mal právo mesačne uplatňovať zmluvnú pokutu vo výške 56,10 eur až do úplného zaplataenia, pričom táto suma je neprimeraná k výške poskytnutého úveru, počtu splátok a nevyjadruje napríklad to, ktorou splátkou sa dostáva spotrebiteľ do omeškания, nezohľadňuje počet omeškanych splátok, výšku omeškания a podobne.

Vzhľadom na uvedené súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodný.

Pre úplnosť súd udáva, že súdy vo viacerých veciach prejednávajúcich obdobné návrhy navrhovateľa vyslovili vo výrokovej časti rozsudku neprijateľné zmluvné podmienky. Súd odkazuje napríklad na rozsudok OS Dunajská Streda sp. zn. 5C 296/2014 z 7.10. 2014, rozsudok OS Žilina č. 6C 244/2014 z 19.9. 2014, v ktorých bola určená zmluvná podmienka o zmluvnej pokute a paušálnej náhrade nákladov za neprijateľnú. I rozsudkom OS Trnava sp. zn. 27C 114/2014 z 29.9. 2014 súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v bode I. zmluvy týkajúcu sa zmluvného úroku a odmeny za úver za neprijateľnú.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 odst. 2 O.s.p.. V konaní bol úspech navrhovateľa a odporkyni vzhľadom na žalovanú pohľadávku v časti istiny a zmluvnej pokuty a prisúdenú sumu

približne v polovici. Znamená to, že čistý úspech navrhovateľa i odporkyni nebol žiadny, preto súd vyslovil, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva. Odporkyňa procesný návrh na náhradu trov konania nepodala, preto súd o jej trovách nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./